

İLİŞKİLERİN 50. YILINDA AVRUPA BİRLİĞİ ÜYELİĞİNE DESTEK AZALIYOR

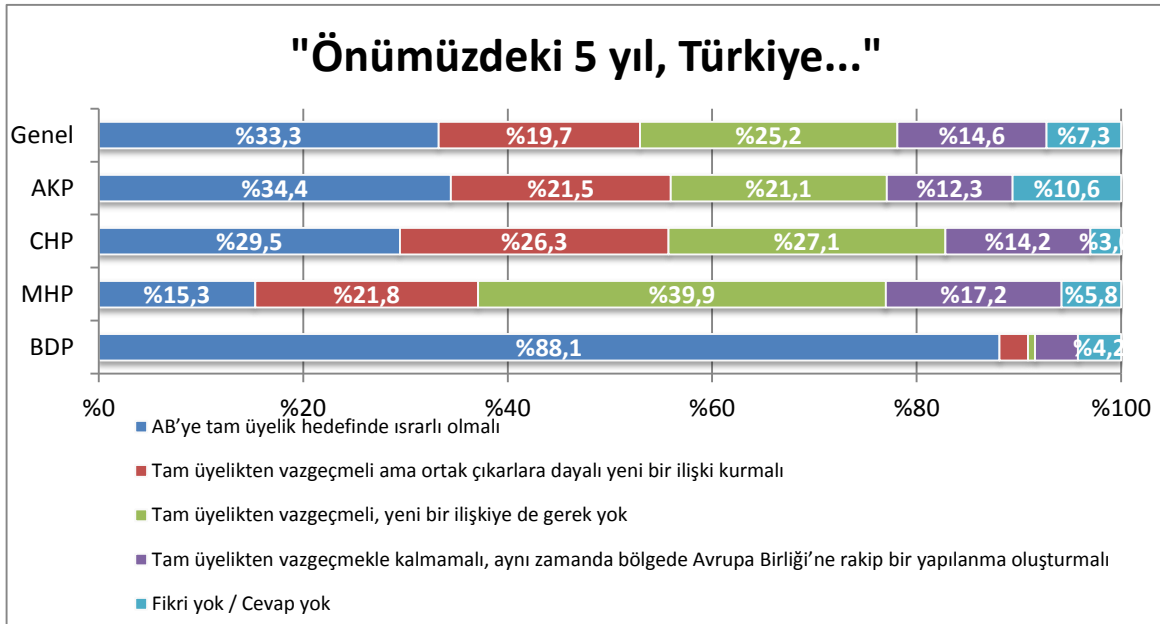
Ekonomi ve Dış Politika Araştırmalar Merkezi –EDAM'ın TNS aracılığıyla Türkiye çapında yaptırmış olduğu kamuoyu araştırması, Türk kamuoyunun Avrupa Birliği'yle ilişkiler konusunda bölünmüş olduğunu göstermiştir. Kamuoyunun üçte birlik kısmı Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne tam üyelik hedefinde ısrarlı olması gerektiğini düşünürken; geri kalan üçte ikisi ise tam üyelikten vazgeçilmesi görüşüne katılmaktadır. Kamuoyu araştırmasında katılanlara "Bu yıl Türkiye ile Avrupa Birliği arasında imzalanan Ankara Antlaşmasının 50. yılı. Türkiye'nin tam üyelik müzakerelerinin de 8. yılı. Sizce, önümüzdeki 5 yılda Türkiye şimdi okuyacaklarımdan hangisini yapmalı?" sorusu yöneltilmiştir¹.

Görüşülen kişilerin yüzde 33'ü AB'ye tam üyelik hedefinde ısrarlı olunması gerektiği görüşüne katılmaktadır. Üçte birlik olumlu görüşe karşılık, kamuoyunun üçte ikisi tam üyelikten vazgeçilmesi görüşüne daha yakındır. Bu açıdan kamuoyunda tam üyelikten vazgeçilmesi görüşünün daha baskın olduğunu söyleyebiliriz. Bununla birlikte, tam üyelikten vazgeçilmesini savunanlar arasında da görüş farklılıkları bulunmaktadır. Toplam kamuoyunun

¹ 7 Aralık 2012– 14 Ocak 2013 tarihleri arasında yürütülen bu araştırma, Türkiye'de 18 yaş ve üzerindeki, kent ve kırdaki yaşayan nüfusu temsilen 1509 kişiden alınan cevaplara göre oluşturulmuştur. Araştırma kapsamına dahil iller şu şunlardır: Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Manisa, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kırklareli, Konya, İçel, Samsun, Zonguldak, Denizli, Malatya. Araştırma çalışması TNS Türkiye tarafından yürütülmüştür.

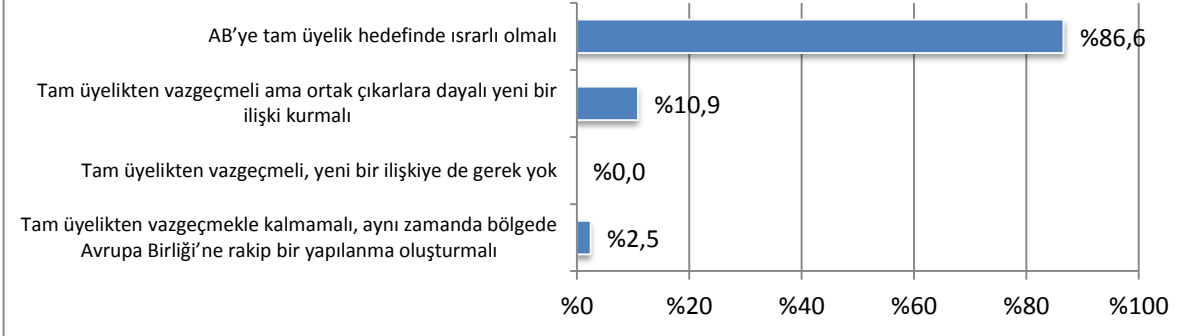
yüzde 20'si tam üyelikten vazgeçilmesi ve ortak çıkarlara dayalı yeni bir ilişki kurulması taraftarıdır. Bu kesimi de eklediğimizde Avrupa Birliği'yle ortaklığa sıcak bakanların oranının yüzde 50'nin üzerinde olduğunu söyleyebiliriz. Kamuoyunun dörtte birlik bir kesimi tam üyelikten vazgeçilmesi ve yeni bir ilişkiye gerek olmadığı görüşüyle; yüzde 15'lik bir başka kesim de tam üyelikten vazgeçilmesi sonrasında bölgede Avrupa Birliği'ne rakip bir yapılanma oluşturulması görüşündedir. Bu yüzde 40'lık kesimi de Avrupa Birliği karşıtları olarak görebiliriz.

Türkiye'nin Avrupa Birliği'yle ilişkilerinin geleceği konusunda parti tabanları arasında önemli oranda farklılık bulunmaktadır. AKP seçmenlerinin yüzde 34'ü "tam üyelik hedefinde ısrarlı" olunması görüşüyle; bu oran CHP seçmenlerinde yüzde 30'a, MHP seçmenlerinde yüzde 15'e düşmektedir. BDP seçmenleri ise yüzde 88 gibi çok yüksek bir oranda Avrupa Birliği hedefinin savunucusu olarak görülmektedir.

Ağırlıklı olarak Avrupa Birliği'ne tam üyelik hedefinden vazgeçilmesi eğilimi taşıyan CHP ve MHP tabanları arasında, sonrasında yapılacaklar konusunda farklılıklar görülmektedir. CHP seçmenlerin yüzde 27'si "karşılıklı çıkarlara dayalı ilişki kurulması" görüşüne katılırken, bu oran MHP seçmenleri arasında yüzde 21'dir. Buna karşılık MHP seçmenlerin yüzde 40'ı tam üyelik hedefinden vazgeçilmesi sonrasında Türkiye'nin tek başına davranması gerektiğini düşünürken, bu oran CHP seçmenlerinde yüzde 27'dir. Bölgede yeni bir işbirliği kurmayı hedefleyenlerin oranı üç büyük partide de birbirine yakın oranlarda yüzde 15 civarındadır.

"Önümüzdeki 5 yıl, Türkiye..." Uzmanlar

EDAM tarafından aynı soru ayrıca bir dış politika uzmanlar paneline yöneltilmiştir. 202 uzmanın katıldığı çalışma sonucunda², uzmanların kamuoyunun genelinden çok farklı olarak Avrupa Birliği'ne tam üyelik hedefinde ısrarlı olunması gerektiği görüşüne katıldıkları görülmektedir. Bu görüşe katılanların oranı yüzde 87'dir. Diğer alternatifler uzmanlar tarafından çok düşük oranlarda belirtilmiştir. Bu açıdan kamuoyuyla dış politika uzmanları arasında önemli bir görüş farklılığı bulunduğunu söyleyebiliriz. Kamuoyu Avrupa Birliği'ne tam üyelik konusunda bölünmüşken; uzmanlar tam üyelik hedefinde ısrarlı olunması konusunda neredeyse hemfikirdir.

² Uzmanlar çalışmasına 202 uzman katılmış ve araştırma çalışması Infakto RW tarafından yürütülmüştür.